

⁵ Jonathan W. Bernard ha tractat consistentment l'aspecte de l'espai musical en les seves anàlisis de les obres de Varese, Bartók, Ligeti i Carter. «Spatial Sets in Recent Music of Elliott Carter», *Music Analysis* (març 1983), vol. 2, núm. 1, pp. 5-34. «Space and Symmetry in Bartók», *Journal of Music Theory* (tardor 1986), vol. 30, núm. 2, pp. 185-201. «Inaudible Structures, Audible Music: Ligeti's Problem, and His Solution», *Music Analysis* (octubre 1987), vol. 6, núm. 3, pp. 207-236. *The Music of Edgard Varèse*, Yale University Press, New Haven/Londres:1987.

⁶ E. RESINA: «Dis-continuities in Ligeti's *Continuum*», University of Washington, Washington:1990. Anàlisi de les fluctuacions mètriques que s'escolten en l'obra per a clavicèmbal de Gyorgy Ligeti, *Continuum*, de 1968, malgrat que el tempo i el valor de les notes es manté constant durant tota l'obra.

⁷ Elliott Carter comenta les quatre categories de temps proposades per Charles Koechlin al seu article «Music and the Time Screen», *Current Thought in Musicology*, University of Texas Press, Austin:1976, pp. 63-88: 1. Duració pura. 2. Temps psicològic. 3. Temps mesurat matemàticament. 4. Temps musical. Carter expressa la seva convicció que el temps dividit en valors musicals és molt diferent d'aquell que depèn de mètodes visuals (rellotges). És possible argumentar que la divisió del temps dels rellotges no és només visual, sinó també audible en el rítmic i metronòmic «tic-tac» d'un rellotge de paret. L'aspecte més discutible del seu article és, tanmateix, que després d'haver introduït aquests aspectes, Carter no fa gens d'esforç per explicar la relació entre les seves tècniques de composició i les diverses percepcions del temps. Parla de modulació mètrica i d'*accelerandi* i *ritardandi* compostos (o calculats i escrits amb precisió), però és incapaç de mostrar per què les diferències rítmiques o els canvis de velocitat haurien de ser interpretats com a temps perceptiblement diferents. Caldria pensar, per contra, que en tant que som capaços de percebre l'acceleració o l'alentiment gestual de la seqüència musical, això ja és un prova que la nostra percepció del temps —que altrament ens ha permès mesurar aquestes variacions de tempo— ha estat bàsicament invariable.

Cage cita aquesta frase que va aprendre d'un músic hindú. R. KOSTELANETZ: *John Cage*, Praeger Publishers, Nova York:1970, p. 77.

⁹ J. D. KRAMER: *The Time of Music*, Schirmer Books, Nova York:1988, proposa la idea que diversos temps poden ser percebuts simultàniament. També suggereix que la música té la capacitat de produir un efecte semblant al que pateixen els esquizofrènics segons la descripció que en fa la psicoanàlisi.

¹⁰ P. GRIFFITHS: *Modern Music: The Avant Garde since 1945*, George Braziller Inc., Nova York:1981, p. 71.

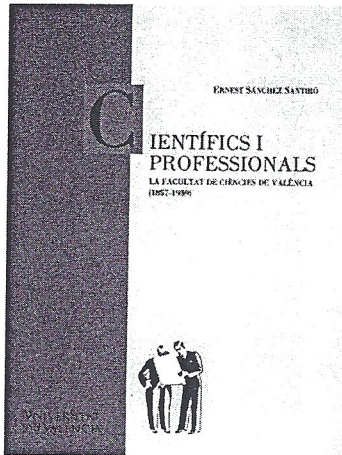
¹¹ U. ECO: *La struttura assente*, Bompiani, Milà:1968; citat per J.-J. NATTIEZ: *Music and Discourse. Toward a Semiology of Music*, Princeton University Press, Princeton:1990, traducció anglesa de Carolyn Abbate, pp. 24-25 (traduccions al català de l'autor).

¹² *Ibidem*, p. 25 (traduccions al català de l'autor).

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Servei de Publicacions

9 ca

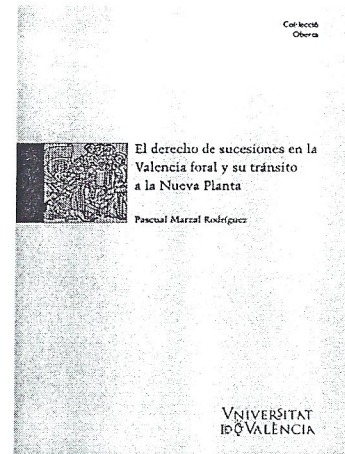

COL·LECCIÓ CINC SEGLES

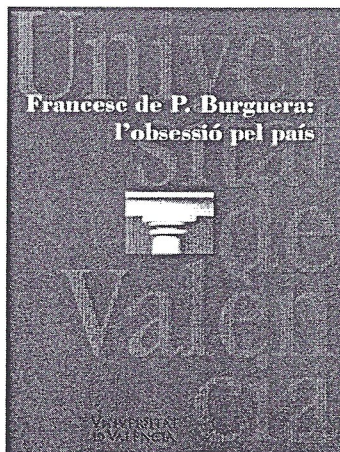
1. Ernest SÁNCHEZ SANTIRÓ: *Científics i professionals. La Facultat de Ciències de València (1857-1939)*, 368 pp.
2. *Doctores y escolares* (2 vol.). II Congreso Internacional de Historia de las Universidades hispánicas (València, 1995), 392+451 pp.
3. F. J. FERNÁNDEZ NIETO, A. MELERO, A. MESTRE (COORDS.): *Luis Vives y el humanismo europeo*, 159 pp.

COL·LECCIÓ OBERTA. SÈRIE HISTÒRIA

1. Pascual MARZAL RODRÍGUEZ: *El derecho de sucesiones en la Valencia foral y su tránsito a la Nueva Planta*, 342 pp.
2. J. BERNABEU, T. OROZCO y X. TERRADAS (ed.): *Los recursos abióticos en la prehistoria. Caracterización, aprovisionamiento e intercambio*, 188 pp.
3. Eladi MAINAR CABANES: *De milicians a soldados. Les columnes valencianes en la Guerra Civil espanyola (1936-1937)*, 214 pp.

Pvu

COL·LECCIÓ PARANIMF

1. *Vicent Ventura: un home de combat*. Edició a cura de Francesc Pérez Moragón i de Rafael Fresquet, 361 pp.
2. *Manuel Sanhis Guamer: el compromís cívic d'un filòleg*. Edició a cura d'Antoni Ferrando i de Francesc Pérez Moragón, 300 pp.
3. *Francesc de P. Burguera: l'obsessió pel país*. Edició a cura d'Antoni Ferrando i d'Antoni Furió, 345 pp.